

ASTTA LOHKAT

OAHPPI GIHPA

Diedát go ahte...

- girjjiid logadettiin beasat vásihit vaikko makkár vejolaš ja veadjetmeahttnis dáhpáhusaid
- go suohttas dihte logat, de čeahput
- dárogillii almmuhuvvojit badjel 200 mánáid- ja nuoraidgirjji jahkásaččat
- ollu girjjiid lohkojuvvojit jietnagirjin ja ollu girjjiid šaddet filbman
- buot oahppit galget beassat atnit skuvlagirjerádjosa
- girjerádjosiin oažžu nuvttá luoikkahit girjjiid, govvaráidduid, filmmaid dahje jietnagirjjiid
- Interneahtas gávnnat eambo dieđuid iešguđetlágán girjjiid birra
- “Astta lohkat” lea riikkaviidosaš plána sihke skuvllaid ja du várás

«Girjjiid logadettiin šattan duhát olmmožin, muhto bisun ankke danin mii ieš lean.»

C.S. Lewis

Fiskes, čuovgi čalmmit...

Mii gullo? Goaikkanasat mat dásseedit golget, de go čáhcehátna mii goaiku. Muhto mus ii leat lanjas čáhcehátna. Gaikkihan gokčasa gáibbi vuollái ja sirvván seavdnjadasas. Go lean iešáiggiid doallan vuoinjahaga, de duolmmestan várrogasat lahttái ja njahkagoadán jiena guvlui. Goaikkanasat orrot goaikume skábedáhkis vulos. Njávkkastan suorpmain ja máistilan njuovččagežiin. Sálttis ja suohkat. Varra! li sáhte leat eará go varra. Botnjagoahtá čoavjji. Fáhkkestaga stoavkala soames mu sealggabealde. Jorggihan ja fuomášan guokte fiskes čuovgi čalmmi nuppi čiegas. Stuora fasttat čuoččaha ja vuoinjada lossadiit. Huikkádan olles čoddagiin.

Lea go gumpe? Olmmošborri ránná? Ilgadis niehku? Unohas leaika? In dieđe. Dieđán duššefal ahte dát unna mitalusaš boktá mu árggimus dovdduid.

Muhtomin lea meastta buorre go assi goavdái geassá. Eará háve ges sáhtá dárbbášit bohkosit dahje dovdat lagasvuoda suinna guhte morašta.

Juohke mitalus lea dego bihtáspeallu. Jus sániid bordá riekta maŋŋálaga, de eai leat mearit gosa sáhttit vuolgjit dahje maid sáhttit dovdat. Muhto jus eat máhte sániid, de eat sáhte lohkat dahje čállit mitalusaid. Jus eat goassege loga, de vajálduhttit daid mearihis mitalusaid mat leat čihkkon jurdagiidda.

Jus leat sánit, de lea fápmu. Ja vejolašvuodat. Fápmu sihke čieruhit ja boagustahttit muhtuma, ja vejolašvuolta galledit fantasiamáilmmi mas eai leat rájít. In loga dan vástte ahte viissušin dahje vai dieđut lassánivčče, logan

danne go in sáhte čohkkát logakeahttä. Lea nu olu maid in áiggoše massit. Logan bláđiid ja áviissaid, návddašan lohkat somás govvaráidduid, ja liikon girjiide mat ravgejit mu fárrui dáhpáhusaide. De vásihan bottožiid mat bald-dihit mu. Dahje mat illudahttet mu. Dahje guoimmuhit. Dahje buot oktanis.

Duššefal unna oasáš buot máilmmi mitalusain lea muitaluvvon dásožii. Jus bures ruohkat oaivvi, de fuomášat sihkkarit mitalusa mii ii leat muitaluvvon goassege ovdal. Ja juste dál soaittán čállime mitalusa mii balddiha du nu ahte oadidettiin deddot. Govahala ahte velohattat seanggas ja gullagoađát goaikkanasaid mat goikot...

Arne Svingen

DÁS ČUOŽŽU Ahte buot Elliin
Lea Seamma Árvu. Seaivvo
Dása vai soabat ieš oaidnit!

OLLU
GIITUI

Maid

sáhttibehtet skuvllas bargat ovttasrádiid skuvlagirjerádjosiin, ohppiirádiin dahje kulturskuvllain?

Girjeolgožiid

Ráhkat girjeolgoža dahje govvaráiddu mii heive girjái maid leat lohkan. Tevdne, ráhkat collage dahje tevdne dihtoriin.

Girjjálašvuoda neaktinfeasta

Hábmejekket gárvvuiguin iežadeattet muhtun girjjálašvuodamáilmmi olmmožin. Sáhttibehtet neaktit muhtun dovddus girje-, govvaráido- dahje čájálmasolbmuid.

Jitnosit lohkan

Lágidehket jitnositlohkanbottuid nuorabuidda ja boarrásiidda.

Dramatiseren

Dramatisere oasáža soames girjjis, govvaráiddus dahje teáhterbihtás, deklamere divtta dahje ráhkat rap-lávлага.

Lohkanfeasta

Lágidehket lohkanfeastta mas eahketbotta lohkahehtet girjjiid, ja idjadehket skuvlagirjerádjosis dahje klássalanjas.

Vuorročállin

Čále mitalusálggu ja dáhto nuppi joatkit mitalusa.

Gilvvut

Juohke mánu 2004 čakčamánu rájes gitta juovlamánu rádjai ožžot logi gilvaleaddji fiinna “Astta lohkat”- t-báiddi. Geahča Internehtas skolenettet.no/lesing ja sádde vástádusaidat juogo juoppá dahje goappaš bargobihtáide dás vuolábealde.

Čilge mii dunnje addá lohkanmiela?

Čále ilgadis joatkaga
Fiskes, čuovgi čalmmit
mitalussii.

Loga neahtas

<http://skolenettet.no/lesing>

Dáin siidduin leat ee

- ođđasat lohkama ja lohkandoaimmaid birra
- lohkanskovi evttohusat
- gilvvut
- dát gihpa jietnafiilan

www.lesehulen.no

Dáin siidduin gávnnat dramatiserejuvvon mánáid- ja nuoraidgirjeosážiid main leat animašuvnnat, spealuid ja ollu dieđuid girjiid birra.

<http://kunst.no/leserommetbarn>

Veahá lohkama, čállima, govvaráidduid, musihka, filmmaid ja spealuid birra. Liŋkkat eará neahttasiidduide mat leat lohkama birra.

www.txt.no

Girjeárvoštallamat maid mánát ja nuorat leat čállán, Pestusa govvaráidorávvagat ja ollu buorit čállinrávvagat.

Fiskes, čuovgi čalmmit... lea girječálli Arne Svingen čállán.

Govvaráiddu Áhčči ja Pestus leat Arild Midthun, Erik Ildahl ja Terje Nordberg ráhkadan.

